Rommel, Erwin (1891–1945)

Forrás:
http://www.honvedelem.hu/cikk/9/17022/el-alamein.html

Német katona, tábornok a második világháborúban.

A második világháború leghíresebb német hadvezére, aki nemcsak társai, hanem ellenfelei tiszteletét is kivívta. 1891. november 15-én született a Németország délnyugati részén található Heidenheim városában Johannes Erwin Eugen Rommel néven. Gyerekkorában először mérnök szeretett volna lenni, azonban apja unszolására 1910-ben mégis beállt a hadseregbe, ahol a 124. würtembergi gyalogezrednél szolgált. Nem sokkal később a danzigi tiszti iskolába kerül, amit 1912 elején hadnagyi rangban befejezett. Danzigi tartózkodása alatt ismerkedett meg későbbi feleségével, Luci Maria Mollinnal. Miután visszatért ezredéhez, a háború kitöréséig a csapatok kiképzésével foglalkozott.

1914. augusztus elején Rommel ezredét is a frontra küldték, szeptemberben részt vett az első marne-i csatában, meg is sebesült, kitüntették a másodosztályú Vaskereszttel. 1915 januárjában tért vissza a frontra, ahol hadi cselekedeteiért ismét kitüntették, ezúttal már az első osztályú Vaskereszttel. Nyáron ismét csak megsérült, előléptették, és áthelyezik az Alpenkorpshoz tartozó würtembergi hegyi zászlóalj kötelékébe. Ezután az 1916-os év nagy részét Franciaországban töltötte. Az év végén Romániába vezényelték, ahol tovább nőtt a hírneve. Itt sebesült meg harmadik alkalommal a háború során. Felépülése után az olasz fronton harcolt, ahol többször is kitűnt cselekedeteivel. Először is egy hegyen lévő megerősített állást hátba támadva 1500 hadifoglyot ejtett. Később azonban még ezt is felülmúlta, amikor kisebb osztagával átkelt a zajló Piavén, és megadásra kényszerített mintegy nyolc-kilencezer ellenséges katonát, köztük több mint száz tisztet, valamint fegyverekből is jelentős mennyiséget zsákmányolt. Tettéért Rommelt kapitánnyá léptették elő, valamint övé lett az annyira áhított Pour Le Mérite, a német hadsereg legmagasabb kitüntetése. Ezután gyakorlatilag véget is ért első világháborús karrierje, a harcok befejeztéig ugyanis az Alpenkorps törzskarában szolgált.

A német fegyverletétel után, 1918 decemberében Rommel visszatért eredeti alakulatához, a 124. würtembergi gyalogezredhez. A versailles-i béke haderő-korlátozása után is a katonaságnál maradt. Kisebb megbízatások után, 1920 őszén Stuttgartba került, ahol a következő kilenc év során lövészek kiképzésével foglalkozott. Stuttgarti évei elmúltával 1929-ben a drezdai gyalogsági iskolába került, itt leendő tiszteket oktatott. 1934-ben találkozott először Hitlerrel, akivel, hamarosan jó kapcsolatot alakított ki, egyik bizalmasa lett. Az 1930-as évek közepétől Potsdamban oktatott. 1937-ben adta ki nagysikerű könyvét, Gyalogság

előre! (Infanterie greifft an) címmel, az első világháborús hadi tapasztalatairól. A könyv Hitlernek is igen tetszett, és ezzel méginkább felhívta magára a figyelmet. 1937-ben már ezredes, ugyanettől az évtől kezdve egy ideig a Hitlerjugendel kapcsolatos feladatokat látott el. 1938-ban Ausztriába, 1939-ben Csehszlovákiába kísérte el Hitlert.

A második világháború kezdetén, a lengyel hadjárat során Rommel továbbra is Hitler mellett szolgál, a Führer harctéri főhadiszállásának a parancsnoka. (Kommandant des Führerhauptquartiers).

A franciaországi hadjárat előtt Rommel kérte, hogy harctéri parancsnokként szolgálhasson, így megkapta a 7. páncéloshadosztály parancsnokságát. Ez sok más német tisztnek nem tetszett, ugyanis addig nem volt tapasztalata a páncélos hadviselést illetően, ennek ellenére gyorsan beletanult, amit bizonyított is a hadjárat folyamán. Rommel egységei még a német villámháborús taktikához mérten is igen gyorsan haladtak, néhány nap alatt elérték a Meuse folyót, amin át is keltek. Ezután is a legelöl és leggyorsabban haladó német egységek közé tartoztak, néha még a német főparancsnokság sem tudta pontos helyzetüket. Emiatt is nevezték el a 7. páncéloshadosztályt, igen találó módon, Szellemhadosztálynak. Annak ellenére, hogy Rommel gyors előrenyomulása jelentős kockázatnak tette ki egységeit, az általa alkalmazott taktika igen eredményes volt, ugyanis az elsők között érték el a Csatornát, valamint kis veszteségek árán ejtettek nagyszámú hadifoglyot is. Franciaországi teljesítménye alapján Rommel megkapta a Lovagkeresztet is.

1941-ben Észak-Afrikába vezényelték, az ottani események jelentik majd számára pályafutása csúcsát. Akkor ugyanis az angolok ellentámadása, amely már mélyen bent járt Líbiában, az olaszok Észak-Afrikából való kiszorulásával fenyegetett. Hitlernek Afrikába küldte az 5. könnyű hadosztályt, majd később a 15. páncéloshadosztályt is, amelyek az észak-afrikai hadszíntéren elhíresült Afrika Korps magját alkották, élükre pedig Rommelt nevezte ki 1942. februárban. Rommel feladata eredetileg védekező jellegű lett volna, ő azonban hamarosan ellentámadásba ment át. Csapatai gyors ütemben nyomultak előre, és pár hónap alatt, a nyár elejére – az utánpótlási útvonalak szempontjából igencsak fontos tobruki erőd kivételével – visszahódították Líbiát, valamint elkezdték Tobruk ostromát is, itt azonban egészen novemberig megmerevedett a front. Ekkor indult meg a britek Crusader hadművelete, az ostromlott Tobruk felmentésére és a németek visszaszorítására. A támadás sikerrel járt, Tobruk felszabadult, és súlyos harcok árán 1942 elejére Rommel csapatait majdnem az egy évvel korábbi kiindulópontjukba szorították vissza. Ekkor a németek erősítést kaptak, így Rommel ismét támadásba ment át, bekerítő hadművelete során, ami alatt mindkét fél súlyos veszteségeket szenvedett, visszavonulásra kényszerítette a briteket. Ismét Tobruk ellen fordulhatott, ami végül június 21-én német kézre került. Itteni győzelme miatt Rommel megkapta a marsallbotot. A németek sikereiket kiaknázva tovább nyomultak Egyiptom irányába, és mintegy 100 kilométerre megközelítették Alexandriát, azonban július elején az első el-alameini csatában megállították őket a britek. Rommel ekkor pozíció megszilárdítása mellett döntött, elkezdte beásni magát, ugyanis utánpótlási vonalainak túlzott mértékű megnyúlása és a csapatokban, valamint hadifelszerelésben megmutatkozó hiány nem tette lehetővé az előrenyomulást. A britek viszont egyre több utánpótlást kaptak, Egyiptom elvesztését elkerülendő, jelentősen megerősítették a 8. hadsereget, amely amerikai támogatást is kapott, ezen kívül pedig Montgomery került csapataik élére, aki majd a Rommel, a Sivatagi Róka legyőzésével ugyancsak Észak-Afrikában szerzi meg a hírnevét. Rommel agusztus végén újfent megkísérelte áttörni a brit állásokat, azonban Alam Halfánál Montgomery megállította. November elején, a második el-alameini csata kezdetekor Rommel Németországban tartózkodott,

gyógykezelték. A brit támadás hírére visszautazott ugyan a hadszíntérre, de nem tudott változtatni a kialakult helyzeten, jelentős veszteségek mellett visszavonulásra kényszerült. Az ellentámadásba átmenő brit 8. hadsereg, valamint az 1942 novemberében Marokkóban partra szállt szövetséges csapatok elől Rommel Tunéziába szorult vissza. 1943 márciusában egészségügyi okokra hivatkozva ismét hazautazott, és már nem tért vissza Afrikába, ugyanis májusban az ottani maradék német erők letették a fegyvert. Rommel afrikai szereplése azért is figyelemreméltó, mert az ott eltöltött két év során szinte végig ember- és hadianyaghátrányban harcolt, nem kapott elegendő és rendszeres utánpótlást, Hitler az afrikai hadszínteret csak másodlagos fontosságúnak tartotta.

Rommel Európába való visszatérte után rövid ideig Olaszországban szolgált, majd Franciaországba került, ahol a szövetséges partraszállás elleni védelem megszervezését kapta feladatul. Itt von Rundstedttel ellentétes álláspontot vallott, úgy gondolta, hogy az inváziót csak úgy lehetne megállítani, ha a partraszállókat gyorsan visszaszorítanák a tengerbe. Emiatt ellenezte, hogy a német erőket Franciaország belsejében vonják össze. Normandiát is a partraszállás egyik lehetséges helyszínének tartotta, így elrendelte a partszakasz elaknásítását és megerősítését. A szövetségesek franciaországi partraszállása után, júliusban egy légitámadás során súlyos fejsérülést szerzett, kórházba került és hónapokig lábadozott.

A második világháború alatt a kezdetben Hitlert csodáló Rommel egyre inkább eltávolodott a Führertől, 1944-ben már a fegyverletétel mellett foglal állást. A Hitler elleni összeesküvésben vállalt pontos szerepe vitatott, azonban valószínűsíthető, hogy tudott róla. A merénylet kudarca után, Rommel neve is felmerült az összeesküvéssel kapcsolatban. A legnépszerűbb tábornokával kapcsolatosan Hitler nem kívánta elmondani az országnak az igazságot, így felajánlották Rommelnek az öngyilkosság lehetőségét, azzal hogy hősként temetik el, családja pedig nyugdíjat kap. Rommel elfogadta az „ajánlatot”, 1944. október 14-én megmérgezte magát. Halálát közlő hivatalos jelentés a korábban elszenvedett fejsérülést jelölte meg a halál okaként.

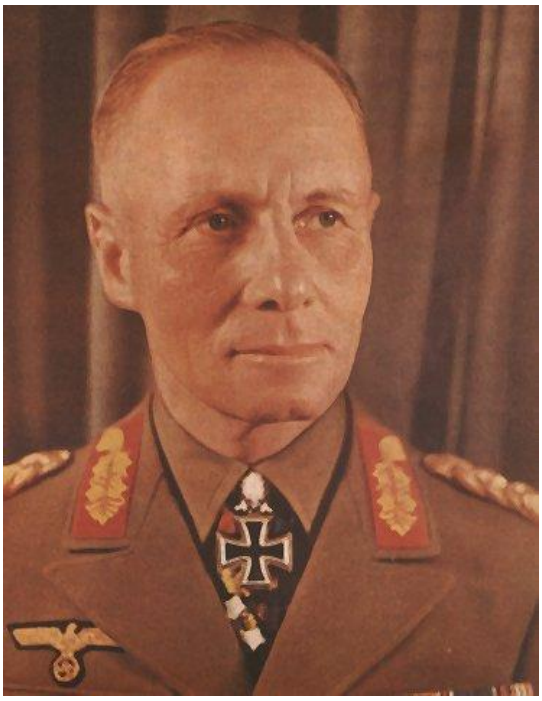

Forrás: http://www.bibl.u-szeged.hu/bibl/mil/ww2/who/rommel.html

(Kis István)

Felhasznált irodalom:

- John Simkin: Rommel http://www.spartacus.schoolnet.co.uk/GERrommel.htm
- Earle Rice : Erwin J.E. Rommel Philadelphia, Chelsea House Publishers, 2004.
- Bruce Watson : Exit Rommel: The Tunisian Campaign, 1942-43. Mechanicsbourg (Pensnylvania), Stackpole Books, 2007.
- Christer Jörgensen : Rommel's Panzers: Rommel and the Panzer Forces of the Blitzkrieg 1940-42 St. Paul, MBI Publishing Company, 2003.
- Kecskeméti József (2009): El-Alamein, a kezdetek vége http://www.honvedelem.hu/cikk/91702/el-alamein.html